

Nummer 1 / 2024

Kvinnoläkaren

SVENSK FÖRENING FÖR OBSTETRIK & GYNEKOLOGI
Swedish Society of Obstetrics and Gynecology

Årets folkbildare

SFOG fortbildningskurser HT 24

Ge Kniven Vidare

COPE Staffstudien

KVINNOLÄKAREN

Ansvarig utgivare: Radha Korsoski

E-post: radha.korsoski@sfog.se

Layout: Moniqa Frisell

All korrespondens ställs till föreningen:

SFOG-Kansliet, Klara Östra Kyrkogata 10

Box 738

101 35 Stockholm

Tel: 08-440 01 75

Jessica Hortelius och Diana Mickels

E-post: kansliet@sfog.se

Internet: www.sfog.se

Annonser: Radha Korsoski

E-post: radha.korsoski@sfog.se

Platsannonser hemsidan: kansliet@sfog.se

SFOGs styrelse 2023:

Ordförande: Christer Borgfeldt

Lund

E-post: hrister.borgfeldt@sfog.se

Vice ordförande: Marion Ek

Stockholm

E-post: marion.ek@me.com

Facklig sekreterare:

Sophia Brismar

Stockholm

E-post: sophia.brismar@sfog.se

Skattmästare: Henrik Graner

Örebro

E-post: henrik.graner@regionorebrolan.se

Vetenskaplig sekreterare:

Ann Josefsson

Linköping

E-post: ann.josefsson@sfog.se

ARGUS: Kerstin Nilsson

Örebro

E-post: kerstin.nilsson.ha@oru.se

Utbildningssekreterare: Sofie Graner

Stockholm

E-post: sofie.graner@sfog.se

Forbildningssekreterare:

Marie Bixo

Umeå

E-post: marie.bixo@umu.se

Redaktör för Kvinnoläkaren:

Radha Korsoski

Göteborg

E-post: radha.korsoski@sfog.se

Webbansvarig: Olof Alexandersson

Östersund

E-post: olof.alexandersson@sfog.se

Kvalitetssekreterare: Marie Wikström Bolin

Sundsvall

E-post: marie.wikstrombolin@sfog.se

Ledamot/OGU-representant:

Kristin André

Helsingborg

E-post: kristin.andre@sfog.se

Tryck: Elanders

ISSN 0284-8031

—Ordförande har ordet—

Hej SFOG-medlemmar!

God fortsättning på det nya året!

Jag vill inleda med att varmt tacka de ledamöter som lämnade styrelsen vid årsskiftet, Sofia Brismar-Wendel, Marie Bolin, Marie Bixo och Kristin André. Stort tack för ert fantastiska engagemang och arbete i föreningen! Varmt välkomna hälsas de nya medlemmarna Linda Iorizzo som tar över posten som facklig sekreterare, Linnéa Lindroos som kvalitetssekreterare, Jan Brynhildsen som fortbildningssekreterare och Natalie Wilhelmsson OGU Ordförande. Jag ser fram emot ett intressant och spännande år fullt av nya utmaningar tillsammans med er nya och den nybildade styrelsen.

Hemförlossningar har genom åren diskuterats och kommer att vara en mycket liten, men omdiskuterad del, inom förlossningsvården. Hemförlossning efterfrågas av ca 100 personer per år eller ungefär 1 av 1000 födande. Idag erbjuds endast barnmorskeassisterad offentligt finansierad hemförlossning i två regioner med tydliga kriterier och närhet till förlossningsklinik. Socialstyrelsen publicerade i december 2023 nationella riktlinjer för graviditet, förlossning och tiden efter som prioriteringsstöd riktat till beslutsfattare.

En av punkterna lyder: "planerad barnmorskeassisterad hemförlossning kan vara aktuellt för vissa gravida med okomplicerad graviditet som har fött barn tidigare och som önskar föda hemma". Socialstyrelsens rekommendationer sammanfaller med debatten om hemförlossningar som varit aktuell i media under hösten under rubriken "vild graviditet" - det vill säga graviditet utan kontakt med mödrahälsovården, populariserat av influerare samt även oassisterad födsel i hemmet. Tyvärr, har ett par olyckliga dödsfall, trots barnmorskeassisterad hemförlossning, skett i Stockholm under fjolåret. Inom kort kommer en helprivat hemförlossningsenhet utan läkare i jour eller beredskap att starta i Göteborg.

För några år sedan tillfrågades obstettriker och gynekologer om inställningen till hemförlossningar eller om förlossningsvården bör erbjuda möjlighet till hemförlossning. Åtta av tio kolleger svarade att de inte kunde tänka sig att stå bakom hemförlossning. Alla kvinnor har och ska kunna göra ett val, då hälso- och sjukvård ska bedrivas i samråd med den födande kvinnan. Styrelsen i SFOG har gett i uppdrag till tre kolleger att tillsammans med

I DETTA NUMMER

Årets folkbildare 2023 är Kvinnokliniken	7
SFOG fortbildningskurser HT 2024	8
Ordet från Privatgynekologerna	12
OGUs ordförande informerar	13
Kallelse till OGUs årsmöte 2024	15
Förslag till ändring av stadgar för OGU	16
Valberedningens förslag till styrelse OGU 2024	18
Ge Kniven Vidare 3.0	22
Information ifrån COPE Staff-studien	26
"Små steg mot ett mer hållbart läkarliv"	28

Barnmorskeförbundet att ta fram en informationsskrift med arbetsnamnet ”kvinnor som funderar på att föda utanför sjukhus”. Detta för att ge en så nyanterad och välavvägd information som möjligt om de risker för barn och moder som finns vid födsel utanför förlossning på sjukhus. Barnläkare och anestesiloger kommer också få ge sina synpunkter på denna information vid födsel utanför sjukhus.

I ekonomiskt magra tider såsom regionerna nu har är fortbildning fortfarande oerhört viktig både för att patienterna ska få uppdaterad god vård och för att regionerna många gånger kan minska kostnaderna tack vara effektivare behandlingar. Svenska läkarsällskapet och Läkarförbundet rekommenderar årligt uppdaterade fortbildningsplaner som stäms av för alla specialister liksom utvärdering av fortbildningsportföljer och bedömning av fortbildningsprocessen. SFOG har ordnat och finansierat två externa granskningar av en mindre och en större klinik 2023 där förutsättningarna och kvaliteten i fortbildningen vid klinikerna har utvärderats enligt Läkarförbundets modell för SPUR-inspektioner. De preliminära utbildningsresultaten är goda och inom kort kommer utförligare redovisningar. De flesta verksamhetschefer anser säkert att fortbildning är bra för vården trots strama budgetar och att den är en viktig parameter för att läkarna ska fortsätta på kliniken.

Det finns flera områden som behöver belysas ytterligare under 2024. En utredning om CTG-tolkningsmallarna kommer att genomföras då den senaste CTG-

mallen verkar ha lägre sensitivitet för att detektera asphyktiska barn och tycks leda till sämre perinatal utfall. Perinatal-ARG har tillsammans med Barnmorskeförbundet fått i uppdrag att göra en utvärdering och komma med förslag till förbättringar. Det har även kommit ett förslag om att SFOG och Barnmorskeförbundet bör utreda om rekommendationen om extra kontroller vid "minskade fosterrörelser" bör kvarstå. Nationella programområden (NPO) planerar att tillsätta en Nationell arbetsgrupp (NAG) om placentasvikt d v s hur man identifierar foster med risk för att utveckla intrauterin tillväxthämning (IUGR). Det kommer även att göras en utvärdering av de rekommendationer som gäller för induktioner vid överburenhet.

Det är ett stort fokus på bemanning för närvarande, eller snarare bristen på personal och då främst sjuksköterskor och barnmorskor, vilket leder till att operationer och verksamheter måste ställas in. I december meddelades att förlossningen i Lycksele fortsätter hållas stängd – på obestämd tid på grund av bemanningsbrist. Igår framgick det dock i P4 Extra att man rustar för att ånyo öppna förlossningen. Jag har i tidigare ledare beskrivit min syn på små enheter som har och kommer att ha svårt med bemanning och upprätthållande av kompetens. Det som nu händer är att patienternas väntetider och vårdgarantin inte kan upprätthållas i flertalet regioner. Som ni säkert är väl medvetna om, har kvinnan rätt att söka gynekologisk öppenvård i andra regioner i Sverige om det finns mottagningstider. Gäller det planerad slutenvård måste regionen, läs

verksamhetschefen, ge betalningsförbindelse för vård i annan region. Det finns en region i Sverige som inte har några vårdköer till gynekologisk mottagning eller operation och det är Region Stockholm som har Vårdval gynekologi. Det talar för att Vårdval gynekologi i tätbefolkade regioner kan öka tillgängligheten till vård. Som jag nämnde i förra ledaren är det oerhört viktigt att utbildningen till och färdiga specialister också ingår i privata vårdgivares uppdrag. Att det finns jobb för alla och att vi vill att kvinnorna ska få den vård de önskar inom rimlig tid är det ingen tvekan om och förhoppningen är att verksamhetscheferna skickar er kolleger på lämpliga kurser, utbyten och konferenser för kvinnornas skull.

För den som vill engagera sig inom den europeiska obstetrik- och gynekologorganisationen (EBCOG), vilka arbetar för att förbättra kvinnosjukvården, utbildning och kollegiala utbyten, finns det möjlighet att anmäla sitt intresse till kansliet. Två hugade kolleger behövs. SFOG står för resor och logi till mötena och EBCOG-representanterna förväntas att delta i de två årliga boardmötena och rapportera till styrelsen och medlemmarna i SFOG.

Med önskan om längre ljusa fina vinterdagar.

Christer

Glöm inte söka ST-kurser för hösten 2022!

Anmälan öppnar onsdag vecka 8.

Se sid 8

REDAKTÖRENS RUTA

Följande tider gäller för Kvinnoläkaren 2024:

<i>Nr</i>	<i>Deadline</i>	<i>Utkommer</i>
Nr 2	11 mars	vecka 16
Nr 3	6 maj	vecka 25
Nr 4	16 september	vecka 43
Nr 5	4 november	vecka 50

Manus skickas via epost till:
Redaktör Radha Korsoski
Epost: radha.korsoski@sfog.se

Adressändring ska göras till:
SFOG Kansliet
Box 738 • 101 35 Stockholm
eller kansliet@sfog.se

Nya medlemmar

Felicia Kinderberg Sederblad,
Sundsvall
Olle Grebbäck, Vadstena
Akylas Paraskevas, Borås
Natalija Karabasevic, Kristianstad
Linda Kulneff, Värnamo
Ellen Hänsel, Malmö
Payam Darabi, Öjersjö
Bina Merzaai, Angered
Julia Sollerhed, Nässjö
Louise Oja, Västerås
Cina Nyberg, Uppsala
Nadine Nuraden, Örebro
Sima Halabjayi, Hissings Kärra
Hedvig Morén, Hägersten
Louise Bringman, Mariefred
Monira Akhtar, Sollentuna
Georgios Tsolakos, Malmö
Lenka Krautwurstova, Eskilstuna
Emma Bouw, Umeå
Amelia Stenqvist, Limhamn
Jessica Fagerkvist, Habo
Jens Ternerot, Linköping
Gabriele Smilgine, Jokkmokk
Wazhma Nassery Akel, Malmö
Emma Nilsson Condori, Hästveda
Gabiela Furuland, Uppsala
Olle Grebbäck, Vadstena

Under det gångna året har vi sett att ARG-verksamheten i hög grad har kunnat återupptas i en omfattning som varit nära nog den som rådde före pandemin. Mötesaktiviteten har varit hög, nya SFOG-råd har tillkommit och flera är på gång. AR-gruppernas verksamhetsberättelser presenterades i sammandrag i Kvinnoläkaren nr.5, 2023.

Under år 2023 publicerades den sista tryckta ARG-rapporten, om Graviditets-immunisering, från Perinatal-ARG. Denna rapport har nr 82, vilket i sig visar vilken imponerade mängd av kunskap, till gagn för oss obstetrik och gynekologer, och ytterst för våra patienter, som allt sedan starten kommit i form av ARG-rapporter. Nu är den tryckta eran slut, men självklart kommer ARG-rapporter att finnas kvar, men nu i digital form. Att SFOG valt att helt övergå till det digitala formatet för alla kunskapsstöd ligger i linje med hur de flesta kunskapsorganisationer nu arbetar. I och med den snabba utveckling som sker inom de flesta områden idag så behöver det, för att aktualiteten ska kunna bibehållas, finnas möjlighet att göra uppdateringar med kortare intervall än vad som är möjligt med en tryckt rapport. Vi arbetar med att hitta format som gör allt material läsvänligt, och möjligt att också skriva ut ett lämpligt

format för den som så önskar.

Det möte som årligen samlar alla AR-grupper, Riks-ARG, har alltsedan pandemin ägt rum via zoom, så också under 2023. Årets möte samlade praktiskt taget alla AR-grupper. Mötet är ett tillfälle att träffa flera ARG samtidigt för gemensamt informationsutbyte. Även om det givetvis skulle vara en stor fördel att ses fysiskt, så har erfarenheten varit att det digitala formatet ändå möjliggör för betydligt fler att kunna delta, jämfört med när mötet som tidigare var förlagt under SFOG-veckan. Vi planerar därför att fortsätta digitalt, men att flytta Riks-ARG mötet till våren för att ligga bättre i förhållande till verksamhetsåret. Minnesanteckningar från Riks-ARG publiceras på hemsidan, under rubriken AR-grupper.

En viktig fråga som diskuterades vid det senaste Riks-ARG-mötet och som också därefter diskuterats i styrelsen är oron för att under det rådande kärva ekonomiska läget kunna bibehålla utrymmet för ARG-verksamheten. Alla som arbetar i AR-grupperna med att ta fram rapporter och råd lägger ner ett stort, många gånger ideellt, arbete. Att bidra till vår gemensamma kunskapsutveckling har alltid varit ett signum för vår profession och jag vet också att det, trots mycket arbete, är förenat med en glädje och stolthet över

den höga kompetens svensk gynekologi och obstetrik håller. Men det är i hög grad också en fråga för arbetsgivaren i en organisation som bygger på kunskap att säkerställa att medarbetare är uppdaterade och kan driva en högkvalitativ och patientsäker vård. ARG-verksamheten är att se som ett i det närmaste unikt, och i sammanhanget billigt, sätt att professionellt tillhandahålla denna höga kvalitet. Alla signaler om inskränkningar i möjligheter att delta i olika ARG är därför djupt oroande. Självfallet har vi alla respekt för de rådande ekonomiska svårigheterna, men det är allvarligt om inte fortbildning och det professionella engagemanget i kunskapsutvecklingen kan säkerställas. Detta är inte enbart en facklig fråga utan i högsta grad en professionsfråga. Styrelsen bevakar frågan och har inlett en dialog med bl.a. Svenska läkaresällskapet för att se hur vi lämpligast kan agera.

Jag vill avsluta med ett varmt TACK till alla AR-grupper för allt det fina och engagerade arbete ni lägger ner, till nytta för oss alla!

Kerstin Nilsson
Argus

Representanter till EBCOG

För den som vill engagera sig inom den europeiska obstetrik- och gynekologiorganisationen (EBCOG), vilka arbetar för att förbättra kvinnosjukvården, utbildning och kollegiala utbyten, finns det möjlighet att anmäla sitt intresse till kansliet. Två hugade kolleger behövs. SFOG står för resor och logi till mötena och EBCOG-representanterna förväntas att delta i de två årliga boardmötena och rapportera till styrelsen och medlemmarna i SFOG.

Årets folkbildare 2023 är Kvinnokliniken

Föreningen Vetenskap och Folkbildning har utsett Instagramkontot Kvinnokliniken till Årets folkbildare år 2023

Kvinnokliniken informerar på ett pedagogiskt sätt om både kvinnorelaterad hälsa och sjukdomar. Inlägg om forskningsstudier varvas med humoristiska bilder och det lättsamma språket avdramatiserar de viktiga och känsliga ämnen som Kvinnokliniken folkbildar om.

Instagramkontot Kvinnokliniken har sedan starten 2018 ägnat sig åt att folkbildar om kvinnokroppen. Kontot drivs av tre specialistläkare som på ett pedagogiskt sätt informerar om såväl kvinnohälsa som kvinnosjukdomar. Inläggen varvar forskningsresultat med humoristiska bilder, vilket avdramatiserar de viktiga, men i vissa fall känsliga, ämnen som Kvinnokliniken fokuserar på. Under hösten 2023 publicerades till exempel en "cystskola", en serie av inlägg där deras nästan 56 000 följare fick relevant information om cystor.

Kvinnokliniken använder sig av ett tillgängligt språk för att förmedla viktiga och ibland komplexa budskap. I ett inlägg från november 2023 understryks exempelvis hur de som gynekologer ser på det kvinnliga könsorganet med medicinska glasögon och en fascination för ämnet, i detta fall gällande gynundersökningar.

Kvinnokliniken folkbildar inom ett område som under lång tid varit lågprioriterat. 2020 beskrev Myndigheten för vård- och omsorgsanalys att det finns omotiverade skillnader mellan män och kvinnor, både rörande tillgången till hälso- och sjukvård och i kvaliteten på den vård som erbjuds. I december 2023 konstaterade dessutom Socialstyrelsen att det finns flera förbättringsområden inom förlossningsvården. Klimakteriebesvär, PMS, obehandlade förlossningsskador

och endometriosis utgör exempel på områden där diagnostik och behandling är eftersatt.

Konsekvensen av en eftersatt kvinnohälsosvård blir att en mängd oseriösa aktörer tar tillfället att av olika skäl sprida ogrundade påståenden och ibland även skadliga hälsoråd.

På sociala medier florerar en mängd påståenden om kvinnokroppen och kvinnohälsa. Många av dessa är helt felaktiga och gränsar till rent kvacksalveri. Alternativa behandlingar – som naturläkemedel, menscykelkartläggning och dieter – marknadsförs, medan hormonella preventivmedel och annan skolmedicin svartmålas. Gurkmeja påstås bota cellförändringar och kaffe beskrivs som farligt för hormonbalansen och påstås i vissa fall kunna orsaka missfall. Sammanfattningsvis sprider dessa Instagramprofiler en mystifierad och skadlig bild av kvinnors anatomi, fysiologi och hälsa.

Som kontrast och motvikt till den mängd desinformation som sprids i sociala medier har Kvinnokliniken lyckats nå ut till tusentals kvinnor med information baserad på gedigen kunskap inom gynekologi och obstetrik. Utan pekpinnar och med ett pedagogiskt språk och en gnutta humor lyckas årets folkbildare förmedla vederhäftig information om kvinnohälsa till en stor publik på en av de plattformar där en viktig målgrupp finns: Instagram. Kvinnokliniken gör ett beundransvärt arbete med att sprida evidensbaserad kunskap om kvinnohälsa. Att de dessutom gör det på en plattform där en mängd felaktiga uppfattningar och rent kvacksalveri florerar gör deras insats än mer värd att bejubla. Att förmedla vetenskapligt

korrekt information på ett sätt som är begripligt för många är något som kännetecknar goda folkbildare.

Lina Tebbila, ordförande för Vetenskap och Folkbildning.

För sina insatser som folkbildare erhåller Kvinnokliniken Vetenskap och Folkbildnings utmärkelse Årets folkbildare 2023 och en prissumma på 50 000 kronor.

Kommentar från Kvinnokliniken

Att vara Folkbildare är det finaste vi kan tänka oss och vi är enormt glada och stolta över utmärkelsen! Vi älskar kvinnokroppen och vi har världens roligaste jobb när vi tar hand om den. Just därför vill vi berätta.

SFOG fortbildningskurser HT 2024

Hemostasrubbningar inom obstetrik och gynekologi

Kursledare: Anna Hagman, Eli Westerlund, Gita Strindfors, Gustaf Biasoletto, Jenny Björklund, Maria Revelj

Tid: 11-13 september 2024

Plats och ort: Internat med övernattnings på Nääs Fabriker, Tollered utanför Göteborg vid den vackra sjön Mjörn. Boende i enkelrum, helpension.

Avsedd för: 30 specialister i obstetrik och gynekologi. Andra intresserade specialister välkomnas också.

Program: Kursen omfattar föreläsningar och falldiskussioner inom grundläggande koagulationslära, medfödd och förvärvad trombofili inklusive APS, diagnostik och behandling av tromboemboliska komplikationer i allmänhet och i relation till graviditet och p-piller/HRT, trombosprofylax, medfödda och förvärvade blödningsrubbningar, trombocytopeni, stora obstetriska blödningar samt förvärvade koagulationsrubbningar vid obstetriska komplikationer.

Kursmål: Efter genomgången kurs förväntas kursdeltagarna ha grundläggande och fördjupade kunskaper i hemostasrubbningar aktuella inom obstetrik och gynekologi.

Examination: Skriftlig och muntlig examination genom frågeformulär

Kursavgift: 11 500 SEK exkl moms. Kostnad för logi med helpension tillkommer med 5000 SEK exkl moms

Kontaktperson: Kurssekreterare Emelie Lindström KK/SU Östra emelie.lindstrom@vgregion.se samt kursledning gm Anna Hagman (anna.c.hagman@vgregion.se)

Gynekologiska blödningsrubbningar

Kursledning: Pietro Gambadauro, överläkare/docent (Uppsala-Stockholm) och Ramesan Navaratnarajah, consultant/senior lecturer/RCOG tutor (London)

Kurstid: 12-13 september 2024

Plats: Nätbaserad, med direktsändning

Avsedd för: ca 20 gynekologer med intresse för gynekologiska blödningsrubbningar.

Program: Definitioner, etiologi och epidemiologi. Utredning. Strukturella (t.ex. myom, polyp, adenomyos, cancer) och icke-strukturella (t.ex. hormon- och koagulationsrubbning) orsaker. Medicinsk behandling. Interventionell radiologi. Kirurgi med fokus på hysteroskopi och andra minimalinvasiva åtgärder.

Kursmål: Att kunna tillämpa, analysera och utvärdera olika strategier för utredning och behandling av gynekologiska blödningsrubbningar med stöd av bred och uppdaterad kunskap.

Examination: Kontinuerligt genom interaktiva övningar och diskussion.

Kursavgift: 9200kr ex moms (25% moms tillkommer).

Kontakt: gynkurs@reproductivesurgery.net ; pietro.gambadauro@uu.se; www.reproductivesurgery.net/kurs

SFOG Fortbildningskurs Hållbar vård med reparativt krisstöd – ledare och läkare tillsammans för arbetsmiljö och patient

Kursledare: Anamaria Whitmer Jacobsson, specialist Ob/Gyn, Peter Jacobsson, Leg. psykolog, leg. psykoterapeut, Fredrik Bååthe, PhD-Medicine Doktor

Tid: 17-20 sept. (tis-fre), 2024

Plats och ort: Internat på Kusthotellet Varberg (vackert beläget vid havet)

Avsedd för: Chefer/ledare inom vården (oavsett grundprofession) samt specialistläkare. Max antal deltagare: 40 (kursen genomförs ej med mindre än 20 deltagare). Samsökande bestående av chef/ledare och läkare från samma klinik/verksamhet prioriteras. Enskilda ledare/chefer och läkare är naturligtvis också mycket välkomna!

Program: Vi introducerar kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som kan minska personalflykt, utmattning och bidra till ett mer hållbart arbetsliv. En praktisk upplevelsebaserad utbildning fokuserad på hållbar arbetsmiljö, kommunikation, arbetsglädje, patientsäkerhet och inre balans. Föreläsningar, praktiska övningar och reflektioner. Kursen introducerar deltagaren till praktisk tillämpning av komplexitetsteori, Mindful Practice och delar av aktuell neurovetenskaplig forskning. Introducerar aktuell kunskap om utbrändhet-engagemang, sofistikerat motstånd och organisatorisk (r)evolution. I kursen ingår en introduktion till personcentrerat krisstöd för patienter, kollegor, chefer och deras anhöriga samt reparativ kommunikation; meningsfull dialog, tillit och ursäkt. Meditationsövningar lärs ut och tränas; andra kurskomponenter är interaktiva dialoger, 'non-violent communication', narrativ medicin, appreciative inquiry samt hur vi utvecklar, och vidmakthåller en tillitsbaserad psykosocial arbetsmiljö. Övningar görs omväxlande i grupp och individuellt

För mer information se:

<http://www.claritatisab.com/new-page-1>

Kursmål: Att kunna tillämpa praktiska verktyg och forskningsbaserade förhållningssätt för att utveckla organisering för ett mer hållbart arbetsliv. Att öka patientsäkerhet, förebygga utbrändhet samt öka empati, arbetsglädje och personlig tillfredsställelse. Att

erbjuda ett forum för nationellt kollegialt stöd och organisatorisk mognad.

Examination: Deltagarna examineras genom aktivt deltagande i gruppdiskussioner.

Kursavgift: 13 500 exkl. moms. internatkostnad tillkommer.

Kontaktperson: ana-maria.whitmer-jacobsson@regionhalland.se claritatisab@gmail.com

Anmälan: Om du söker som läkare/ledarpar, glöm inte att skriva upp namnet på den person du söker tillsammans med längst ner i fritextrutan på registreringsblanketten så att vi prioriterar rätt.

• Hållbar vård med reparativt krisstöd – ledare och läkare tillsammans för arbetsmiljö och patient

Påbyggnadskurs Obstetriskt Ultraljud (RUL)

Kursledning: Läk. Eleonor Eriksson, Läk. Adalbjörg Björgvinsdottir, Bm. Marie Ordéus Öhman. Sahlgrenska Universitetssjukhuset/Östra, Göteborg

Tid: 30 september - 4 oktober 2024 (vecka 40)

Kursort: Sahlgrenska Universitetssjukhuset/Östra, Göteborg

Avsedd för: 20 ST-läkare, specialister inom obstetrik och gynekologi och barnmorskor som arbetar med obstetrisk ultraljudsdiagnostik. Kursen ingår i SFOGs utbildningskoncept.

Program: Kursen innehåller både teoretiska och praktiska moment. Vid kursens slut genomförs en teoretisk kunskapskontroll. Ungefär 6 månader efter genomgången kurs planeras en teoretisk och praktisk examination.

Innehåll: Kursen belyser ultraljudsfysik, teknik, säkerhet, biologiska effekter av ultraljud, apparatkännedom, undersökningsteknik och normal fosteranatomi. Vi går igenom fosterdiagnostik samt handläggning av de vanligaste fostermissbildningarna inklusive etiska aspekter gällande detta. Ultraljudets plats i graviditetsövervakning kommer att belysas i form av fetometri, biofysisk profil och flödesmätning. Typiska patologiska fynd kommer att demonstreras och diskuteras.

Kursmål: Efter genomgången kurs med efterföljande träning på hemort skall man självständigt kunna bedöma viabilitet, identifiera flerbörd och bedöma chorionicitet, datera graviditet, utföra rutinmässig ultraljudsundersökning, identifiera misstänkta avvikelser, bedöma placentaläge, fosterläge, fostervattenmängd och utföra viktskattning. Kunskap om invasiva/screeningmetoder inom fosterdiagnostik samt orientering kring handläggning av vanliga fostermissbildningar. Kännedom om bildoptimering och ultraljudssäkerhet.

Examination: Teoretisk och praktisk examination ungefär 6 månader efter erhållen kurs. Inför examination ska deltagaren bifoga en loggbok med en typbild för varje punkt på checklistan för rutinmässig ultraljudsundersökning. Certifiering fås efter godkänd examination. För godkänd examination kommer praktisk mängdträning behövas på hemortskliniken.

Kursavgift: 16 800 kr, inkluderar avgift för examination.

Kontaktperson: Emelie Lindström Sörquist, Kurssekreterare
Tfn: 031- 343 63 46, emelie.lindstrom@vgregion.se

Ultraljudsdiagnostik av bäckenbottenskador.

Praktisk kurs. (Pelvic floor ultrasound)

Kursledarna: Ligita Jokubkiene, Aly Youssef , Riffat Cheema

Språk: Engelska

Kurstid: 30 September-1 October September, 2024.

Kursort och plats: Kvinnokliniken, plan 3, Jan Waldenströms gata 47, 20502 Malmö, Sverige

Avsedd för: Specialister i obstetrik och gynekologi med basala kunskaper i ultraljudsdiagnostik.

Antal deltagare: 20

Program: Praktisk kurs avsedd för obstetrik och gynekologer med intresse för bäckenbottenultraljud. Kursen innehåller föreläsningar om bäckenbotten innan och under graviditet, under förlossningen samt postpartum med ultraljudet i fokus. Teoretiska föreläsningar (anatomi, ultraljudsundersökningsteknik vid normal anatomi och vid förlossningsskador), riklig bild material, videodemonstrationer. Stor del av kursen ägnas åt praktiska övningar i analys av tre-dimensionella ultraljudsbilder av bäckenbotten (egen PC dator behövs). "Hands-on" undersökning.

Examination: Skriftlig examination sker i slutet av kursen.

Mål: Efter genomgången kurs skall deltagarna kunna använda gynekologisk ultraljud för att undersöka bäckenbotten och identifiera eventuella bäckenbottenskador både teoretiskt och praktiskt

Kursavgift: 10 000 SEK exklusive moms

Kontaktperson och frågor kring anmälan:

ligita.jokubkiene@med.lu.se

Obs: kursen ges på svenska/engelska

Från förlossningsskada till prolaps - bäckenbottendysfunktion genom livet

Kursledare: Sofie Karlström och Emilia Rotstein

Tid: 8–10 oktober 2024

Plats och ort: Karolinska universitetssjukhuset Huddinge

Avsedd för: 25 specialistläkare i obstetrik och gynekologi

Program

Dag 1: I föreläsningsform går vi igenom bäckenbottens anatomi samt epidemiologi och diagnostik av bäckenbottendysfunktion. Vi belyser även symptomatologi samt konservativa och kirurgiska åtgärder.

Dag 2: Kirurgisk behandling av olika former av prolaps demonstreras via filmer och liveöverföring till föreläsningssal.

Dag 3: Undersökning av demonstrationspatienter med bäckenbottenultraljud (GE Voluson och BK) samt handledd palpatorisk bedömning av bäckenbotten med fysioterapeut.

Kursmål: Efter genomgången kurs ska deltagarna kunna förstå bakomliggande orsaker till symptomgivande bäckenbottendysfunktion och förstå betydelse av rätt utredning, föreslå behandling och uppföljning av kvinnor med bäckenbottendysfunktion.

Examination: Sker kontinuerligt vid diskussioner under föreläsningar och vid praktiska övningar.

Kursavgift: 13 000 SEK exkl moms. Lunch, morgon- och eftermiddagsfika samt utbildningsmaterial ingår i kursavgiften.

Kontaktperson: Emilia Rotstein,
emilia.rotstein@regionstockholm.se

Advanced course on ultrasound examination of endometriosis and adenomyosis

Kursledare: Lil Valentin, Povilas Sladkevicius, Ligita Jokubkiene

Tid: 15-16 oktober 2024

Plats: Web-baserad kurs (Zoom)

Anordnad av: Verksamhetsområde kvinnosjukvård, Skånes Universitetssjukhus, Malmö

Avsedd för: specialister i obstetrik och gynekologi med minst basal kunskap och färdighet i gynekologiskt ultraljud samt intresse för endometrios

Program: Föreläsningar, live scanning, fallpresentationer. Kursen inkluderar bild-optimering, undersöknings-teknik, lilla bäckens anatomi så som den ses med ultraljud (centrala, främre, bakre och laterala "compartment"), ultraljudsutseendet av djup endometrios i olika organ (ovarier, uterus, sakro-uterin-ligament, tarm, urinblåsa, bukvägg, navel, ljumske, ileo-caecal-regionen, nerver) ultraljudsutseende och klassifikation av adenomyos. Mät-teknik, standardiserad terminologi (IDEA, MUSA), diagnos av decidualisering av endometrios under graviditet och malignisering i endometrios.

Mål: Kursen syftar till att ge deltagarna en teoretisk bas för att använda ultraljud för att upptäcka endometrios och adenomyos och att avgöra utbredningen av sjukdomen, att beskriva ultraljudsfynd med standardiserad terminologi, att diagnostisera decidualisering i endometrium och ge endometriospatienter råd om malignitetsrisk.

Språk: Engelska

Internationellt erkända föreläsare: Lil Valentin, Antonia Testa, Mala Sibal, Mathew Leonardi, Tina Tellum, Ladbans Kaur, Axel Forman, Gernot Hudelist, Jörg Keckstein, Kristine Aas Eng, Povilas Sladkevicius, Ligita Jokubkiene

Examination: Teoretisk test

Antal deltagare: 60

Pris: 8500 SEK ex moms

Kontakt, information: Dana Sladkeviciene, dana.sladkeviciene@med.lu.se

Kursen är web-baserad (Zoom). Deltagarna kan följa kursen hemifrån eller från annan plats. En dator med kamera, mikrofon och högtalare behövs liksom väl fungerande internet-uppkoppling. Länk, kod och program kommer att skickas ut före kurs-start.

Förlossningsskador: Perineala och levator skador – diagnostik och handläggning inklusive akuta och sena komplikationer

Kursledning: Överläkare, Med. Dr. Riffat Cheema. Docent, överläkare Ligita Jokubkiene

Kurstid: 16-18 oktober, 2024

Kursort och plats: Kvinnokliniken, Aulan, Skånes Universitetssjukhus, Jan Waldenströms gata 47, 20502 Malmö

Avsedd för: Specialister i obstetrik och gynekologi

Antal deltagare: 30

Program: Föreläsningar: viktiga aspekter inom bäckenbottenanatomi innan och efter förlossningen; bäckenbottenfysiologi och funktion; bäckenbottendysfunktion inklusive sexologiska aspekter; utredning av förlossningsskador med fokus på bland annat levatorskador; uppdaterat koncept kring diagnostik och konservativ samt kirurgisk behandling av akuta och sena komplikationer av förlossningsskador inklusive defektläta skador; ultraljudets roll i utredning av förlossningsskador inklusive levatorska-

dor; undersökning av normal bäckenbottenanatomi, inklusive tre-dimensionellt ultraljud (Voluson och BK); dynamisk ultraljudsundersökning; rikligt bildmaterial; fallpresentationer.

Examination: Sker kontinuerligt vid diskussioner under seminarier och praktiska övningar. Skriftlig examination sker i slutet av kursen.

Mål: Efter genomgången kurs skall deltagarna kunna bäckenbottenanatomi och bakgrund till diagnostik och åtgärd av förlossningsskador samt utredning och åtgärd av akut och sena komplikationer inklusive levatorskador.

Kursavgift: 13 500 SEK ex moms

Vid frågor eller fullbokad kurs mejla till:

ligita.jokubkiene@med.lu.se

Ultraljudskurs för barnmorskor och läkare som jobbar inom abortverksamhet

Kursledare: Docent, överläkare Ligita Jokubkiene, Docent, överläkare Povilas Sladkevicius, Bm Roxana Leyton

Språk: svenska

Kurstid: 11-12 november, 2024.

Kursort och plats: Aulan, Kvinnokliniken, Jan Waldenströms gata 47, 20502 Malmö, Sverige

Avsedd för: Barnmorskor och läkare som jobbar inom abortverksamhet. Även barnmorskor och läkare som är intresserade av ultraljudsundersökning i tidig graviditet och/eller abortverksamhet är välkomna. Obligatoriskt med namngiven handledare i ultraljudsdiagnostik inom obstetrik och gynekologi och godkännande av klinikchefen.

Antal: Deltagare: 14

Mål: Målet med kursen är att ge utbildning i praktisk ultraljudsdiagnostik för dem som är aktiva inom abortvården. Kursen avser vaginal ultraljudsundersökning i tidig graviditet med graviditetsdatering enligt CRL t o m graviditetsvecka 8 +6. Kursen innehåller teoretiska föreläsningar om anatomi, ultraljudsundersökningsteknik, bildoptimering, ultraljudsfynd i tidig graviditet vid normal graviditet, graviditetlängdsuppskattning, avvikande ultraljudsfynd, missfallsdiagnostik och etik. Två halvdagar av kursen är avsedda för praktiska övningar samt auskultation med hands-on praktisk träning.

Examination: Efter genomgången kurs, godkänd tenta, godkänd examination av handledare och godkänd logg-bok med 30 fall av kursledningen, erhålls certifikat. Stor vikt läggs på bildoptimering. Målet är att uppnå examination inom ett år efter avslutad kurs. Alla moment ska vara godkända för att erhålla certifikat.

Program: Kursen ges i form av föreläsningar samt hands-on övningar

Mål: Efter genomgången kurs skall deltagarna kunna använda gynekologiskt ultraljud för att systematiskt undersöka kvinnor i tidig graviditet inom abortverksamhet, optimera bild och datera graviditet t o m v 8+6 samt identifiera avvikande ultraljudsfynd.

Kursavgift: 13500 SEK exklusive moms

Kontaktperson vid fullteknad kurs samt frågor kring anmälan och kursen: ligita.jokubkiene@med.lu.se

Abort för specialister inom obstetrik och gynekologi

Kursledning: Susanne Sjöström, Ingrid Sääv, Helena Kopp Kallner, Kristina Gemzell Danielsson, Jan Brynhildsen

Tid och plats: 14-15 november 2024, internat i Stockholmsområdet

Avsedd för: Specialistläkare i obstetrik och gynekologi

Innehåll: Medicinsk abort i tidig respektive senare graviditet. Kirurgisk abort och operationsteknik. VEMA samt ultraljudsdiagnostik och behandling av missfall. Abort och avbrytande av havandeskap efter vecka 18. Handläggande av komplicerade fall. Uppdatering av abortlagar och förändringar i Sverige, EU och globalt.

Undervisningsformer: Föreläsningar med svenska och internationella experter. Interaktiva diskussioner kring autentiska fall.

Kursmål:

Fördjupad kunskap om abortbehandling, olika metoder och aktuell evidens.

Examination: Kontinuerligt genom aktivt deltagande

Kursavgift: 12000kr ex moms. Kostnad för internat ca 2800 kr ex moms tillkommer

Anmälan: info@vardakademi.se

Om internat ej önskas skall det meddelas vid bokningstillfället. Avanmälan senare än 2 veckor efter antagningsbesked debiteras full avgift.

Om restriktioner ej möjliggör fysiskt möte ges kursen digitalt.

Tre-dimensionellt (3D) ultraljud inom gynekologi

Kursledarna: Docent, överläkare Ligita Jokubkiene, Docent, överläkare Povilas Sladkevicius

Språk: svenska eller engelska

Kurstid: 26-27 november, 2024.

Kursort och plats: Kvinnokliniken, plan 3, Jan Waldenströms gata 47, 20502 Malmö, Sverige

Avsedd för: Specialister i obstetrik och gynekologi med basala kunskaper i Ultraljudsdiagnostik inom gynekologi

Antal deltagare: 20

Program: Kursen är riktad mot gynekologer med intresse för tre-dimensionellt (3D) ultraljud. Målet med kursen är att förse kursdeltagarna grundläggande kunskaper inom 3D ultraljud och dess användning inom gynekologi.

Teoretiska föreläsningar:

- 3D ultraljudsundersökningsteknik, bildupptagning,
- 3D ultraljudsbildanalys- manuell och automatiserad
- praktisk användning inom klinisk verksamhet
- riklig bild material inklusive fall

Praktiska övningar:

- hands-on övningar på basal och avancerad nivå med hjälp av software dedikerad för 3D ultraljud
- 3D ultraljudsbildanalys av kliniska fall

Examination: Skriftlig och praktisk examination sker i slutet av kursen.

Mål: Efter genomgången kurs skall deltagarna kunna använda 3D ultraljud inom gynekologi

Kursavgift: 10 500 SEK exklusive moms

Kontaktperson och frågor kring anmälan: l

igita.jokubkiene@med.lu.se

Kurs i reproduktionsmedicin och -kirurgi

Kursledare: Pietro Gambadauro

Kurstid: 27-29 november 2024 (ons-fre v 48).

Plats: Nätbaserad, med direktsändning

Avsedd för: ca 20 gynekologer med kliniskt/vetenskapligt intresse för reproduktionsmedicin/kirurgi samt gynekologer under reproduktionsmedicinsk utbildning.

Program: Infertilitet: definitioner, manlig och kvinnlig utredning (hormonell, bilddiagnostisk, endoskopi) och prognos (t.ex. ovarialreservtest). Oförklarad infertilitet. Hormonell dysfunktion relaterad till infertilitet. Ovulationsstimulering. Insemination. Ovarial-, tubar- och uterin faktor (uterusmissbildningar, myom, polyp, adenomyos, adherenser). Endometrios och infertilitet. Upprepade missfall. Endoskopi och fertilitetskirurgi (laparoskopi, hysteroskopi). Provrörsbefruktning/IVF: indikationer, stimulering, IVF-ICSI labb, komplikationer. Avancerade behandlingar (t.ex. PGT, fertilitetsbevarande åtgärder).

Kursmål: Att kunna tillämpa, analysera och utvärdera olika strategier för utredning och behandling av ofrivillig barnlöshet och vanliga reproduktionsmedicin-relaterade tillstånd.

Examination: Kontinuerligt genom interaktiva övningar/diskussioner.

Kursavgift: 9800kr ex moms (25% moms tillkommer).

Kontakt: kurs@reproductivesurgery.net;

pietro.gambadauro@uu.se;

www.reproductivesurgery.net/kurs ; @reprokurs

Påbyggnadskurs i gynekologiskt ultraljud

International Society of Ultrasound in Obstetrics and Gynecology (ISUOG) approved

Kursledning: Professor Lil Valentin, Docent Povilas Sladkevicius, Docent Ligita Jokubkiene

Kurstid: 20-24 januari (måndag till fredag) 2025 OBS! Kursen slutar kl 17 på fredagen!

Kursort och plats: Jubileumsaulan, Medicinskt forskningscentrum, Jan Waldenströms gata 1, Malmö

Avsedd för: Specialister i obstetrik och gynekologi med goda basala kunskaper i gynekologisk ultraljudsdiagnostik.

Antal deltagare: 100

Program: Rikligt bildmaterial, många videodemonstrationer, fallpresentationer, interaktiva sessioner. Teoretiska föreläsningar (ultraljudsfysik, ultraljudsundersökningsteknik, optimering av bild, diagnostik av adnexresistenser, utredning av kvinnor med blödningsrubbningar, ultraljudets roll vid handläggning av kvinnor med bäckensmärt, ultraljudsdiagnostik av djup infiltrerande endometrios, handläggning av icke symptomgivande adnexresistenser och endometrieptologi, ultraljudsdiagnostik av uterusmissbildningar, screening för endometrie- och äggstockscancer, komplikationer i tidig graviditet, mm). "Live scan" av patienter med uterusptologi, avancerad endometrios, ovarialförändringar, mm. Möjlighet till IOTA (International Ovarian Tumor Analysis) certifiering. MUSA, IETA, IDEA terminologi. **Examination:** Skriftlig examination sker i slutet av kursen. Möjlighet till IOTA (International Ovarian Tumor Analysis) certifiering

Mål: Efter genomgången kurs skall deltagarna kunna använda gynekologisk ultraljudsdiagnostik på ett optimalt sätt i kliniken

Kursavgift: 17000 SEK exklusive moms

Kontaktperson och anmälan: dana.sladkeviciene@med.lu.se

(kurssekreterare)

Obs: kursen ges på engelska (internationell kurs). Vid fullbokad kurs och intresse, kontakta gärna kurssekreterare via mejl.

Ordet från Privatgynekologerna

Sveriges Privatgynekologer är en intresseförening inom SFOG. Föreningen har funnits sedan ca 1960-talet och bildades för att ordna utbildningsresor för gynekologer som arbetade privat. Tidigare hette föreningen Fostervattenseglarna. Namnbyte till Privatgynekologerna gjordes 2010.

Föreningen har genom åren fortsatt att föra traditionen vidare genom att ha givande utbildningsresor för medlemmarna som främsta mål.

Den senaste planerade utbildningsresen 2023 blev dessvärre inte av pga bristande anmälningar.

Nu står föreningen i ett vägskäl för hur den ska fortsatt bedrivas. En ny styrelse har tillträtt sedan oktober 2023 och vi har ändå en tanke att vi tycker att det finns ett värde med en förening som tillvarar privatgynekologer i öppenvårdens fokus och intressen. En förening som kan träffas och där man kan ha utbildningar/ utbyte med varandra tillsammans även utanför läkemedelsindustrin. På vilket sätt dessa träffar eller utbildningar ska ske framöver är egentligen mest medlemmarnas val, men det kommer av tidsskäl inte hinnas att organisera en resa till hösten 2024.

Den nya styrelsen består av:

Susanna Horak Pedersen, Falkenberg; Ordförande
Evelina Sande Idenfelt Strängnäs; Kassör
Emma Karlsfors, Skövde; Webbmaster
Louise Bowman, Karlstad; Sekreterare
Teresia Ondrasek, Sundsvall; övrig ledamot
Katarina Johansson, Linköping; övrig ledamot

Besök gärna vår hemsida www.privatgynekologerna.se

Om ni vill bli medlemmar så kostar det 200 kr/år och betalas in på Handelsbanken BG 5190–1213

För idéer och synpunkter så maila dessa gärna till vår webbmaster på mailadress: webbmaster@privatgynekologerna.se

Tack för ordet!

För styrelsen genom *Susanna Horak Pedersen*, ordförande.

OGUs ordförande informerar

Kära kollegor,

I slutet av året har OGU och SFOG en stående programpunkt med ett gemensamt möte och middag. Det brukar vara ett mycket trevligt tillfälle att träffas, lära känna varandra samt diskutera gemensamma projekt, problem eller andra svårigheter. 2023 diskuterades bland annat en del ekonomiska aspekter inom ramen för styrelsearbete. Som aktiv i styrelsen inom OGU har vi arbetat fram riktlinjer som gör det möjligt att kunna fortsätta sitt styrelsearbete (om man så önskar) under föräldraledighet. Detta genom att barnvakt ges möjlighet att följa med på möten eller konferenser vid behov. Styrelsemöten utförs även på arbetstid i samråd med klinikerna. Jämfört med de andra nordiska länderna ligger vi i framkant när det kommer till stöttning av denna typ av styrelsearbete vilket tyvärr innebär att i den gemensamma organisationen NFYOG har ledamöter väldigt olika förutsättningar för att kunna utföra styrelsearbete beroende på vilket land man kommer ifrån. SFOG ska driva frågan vidare tillsammans med NFOG och yrka på en gemensam ekonomisk policy utifrån den svenska modellen. Förhoppningsvis bidrar detta till en bättre och mer jämlik situation även för våra kollegor runt om i Norden.

I läkartidningen 48-49/2023 finns artikeln ST-läkare undanhålls tillfällen vid operationsbordet att läsa. Detta är en debattartikel med utgångspunkt i data från Gyn-Op registret som vi i OGUs styrelse står bakom. Vill ni titta på hur det ser ut på er egen klinik när det gäller involvering av ST-läkare i operationer så går det enkelt att ta ut data på detta själv via Gyn-Ops hemsida. Vi konstaterar att i en klinisk vardag där färre operationer utförs blir det allt viktigare att maximera de tillfällen som ges, och där finns det mycket kvar att förbättra runt om i landet.

På samma tema kan ni i detta nummer läsa om kampanjen Ge Kniven Vidare som utförts i OGUs regi under 2023. Ge Kniven Vidare är som bekant en struktur för handledning inför, under och efter operation. Under denna omgång av kampanjen har det tyvärr varit svårt att hitta personer som velat vara lokala ambassadörer på sina kliniker och driva frågan tillsammans med oss i OGU. Detta speglar den låga svarsfrekvens i de enkäter som fyllts i. Det ger dock underlag till vidare funderingar på hur man kan förbättra handledningen och på så sätt maximera de operationstillfällen som ges för den individuella ST-läkaren. Läs gärna mer i den sammanställning som vår OGU-representant Barry McDonald

har skrivit.

OGUs handledarpris har delats ut under många år till landets mest inspirerande handledare som hjälper till att förbättra ST-utbildningen. Det är ett prestigefyllt pris som ger mycket glädje och stolthet till den som får äran att bli utvald. I år har vi valt att ändrat nomineringsprocessen genom ett formulär med frågor som fylls i med motivering till vilka förmågor som gör att handledaren utmärker sig. Vi hoppas detta gör att nomineringsprocessen blir enklare och gör att fler av våra utmärkta handledare runt om i landet får omnämnas. QR-kod till formuläret finns i detta nummer av KL och jag vill uppmana er ST-läkare runt om i landet att skicka in nomineringar till bästa handledare 2024!

Det är även hög tid att anmäla sig till OGU-dagarna om ni inte redan gjort det. I år är temat morgondagens obstetrik och gynekologi och hålls på kusthotellet i Varberg. Det är ett spännande föreläsningsprogram med en ett brett tema som vi hoppas så många ST-läkare som möjligt ska få chans att ta del av. Jag ser fram emot att träffa många av er där för att utbyta erfarenheter och umgås.

Vänliga hälsningar,
Kristin André

ST-läkarna i Halland välkomnar er till OGU-dagarna 2024 i Varberg 15-16e april!

Tema: Morgondagens obstetrik och gynekologi. Sista anmälningsdag 14e mars

Vi utlovar ett potpurri av föreläsningar med forskningsrön, diskussioner om framtidens utmaningar gällande exempelvis läkarens roll i sociala medier (där kollegor bakom instagramkontot "Kvinnokliniken" kommer närvara) samt en paneldebatt om framtidens förlossningsvård. Utöver konferensen har vi planerat två kvällar med mingel och fest och vi ser fram emot att träffas även där! Vi vill rikta ett extra stort välkomnande till alla våra föreläsare!

Angelica Lindén Hirschberg • Elisabeth Epstein • Helena Kopp Kallner
 "Kvinnokliniken" från Instagram • Karin Pettersson • Kenny Rodriguez-Wallberg
 Lena Marions • Marie Blomberg • Peter Hinsell • Radek Buksowicz
 Radha Korsoski • Susanne Malander • Åsa Pontén

På ogudagarna.se kan ni läsa mer om våra föreläsare. Följ @ogudagarna på Instagram för att vara med i uppladdningen inför årets stora event och glöm inte att anmäla er senast 14e mars - det här vill ni inte missa!

PROGRAM - OGU-dagarna 2024

Mån 15/4

08:00 – 08:15	Registrering
08:15 – 09:15	Lena Marions Tillbakablick och framtidsspaning
09:15 – 10:00	Marie Blomberg Större, sjukare och äldre födande
10:00 – 10:30	FIKA bland utställarna
10:30 – 11:15	Radek Buksowicz Fosterterapi - Intrauterina behandlingar
11:15 – 11:25	Guldsponsor - Gedeon Richter
11:25 – 12:15	Kenny Rodriguez-Wallberg Fertilitetsbevarande åtgärder
12:15 – 13:15	LUNCH
13:15 – 14:00	Åsa Pontén Förlossningsvård utanför universitetssjukhusen
14:00 – 14:10	Guldsponsor - Exeltis
14:10 – 14:55	Radha Korsoski Kejsarsnitt på moderns önskemål
14:55 – 15:15	FIKA bland utställarna
15:15 – 16:00	Karin Pettersson Att föda utanför sjukhus och när födande önskar att frångå rutiner - obstetrikerns förhållningssätt
16:00 – 16:45	Paneldiskussion Morgondagens förlossningsvård
19.00	Middag och fest

Tis 16/4

08:30 – 09:20	"Kvinnokliniken" och Helena Kopp Kallner OGU Symposium: Läkarens roll i det offentliga rummet
09:20 – 10:00	OGU årsmöte
10:00 – 10:30	FIKA bland utställarna
10:30 – 11:15	Elisabeth Epstein Gynekologiskt ultraljud - då, nu och framåt.
11:15 – 11:25	Guldsponsor - Astellas
11:25 – 12:15	Susanne Malander Gynonkologi 101 och nya terapier
12:15 – 13:15	LUNCH
13:15 – 14:00	Angelica Lindén Hirschberg Klimakteriebesvär och behandlingsarsenal
14:00 – 14:45	Peter Hinsell Gynekologisk kirurgi
14:45 – 15:15	FIKA bland utställarna
15:15 – 16:00	Helena Kopp Kallner Antikonception och abortvård
16:00 – 16:10	Avslut

Programmet är preliminärt och kan komma att justeras. Håll utkik på ogudagarna.se för senaste uppdatering.

Kallelse till OGUs årsmöte 2024

Medlemmarna i Obstetriker och Gynekologer under Utbildning (OGU)

kallas härmed till årsmöte

Tid: 16-04-2024 kl 09.20-10.00

Plats: Varbergs Kusthotell

Föredragningslista

Mötet öppnas

Val av ordförande och två justeringspersoner för årsmötet

Anmälan av övriga ärenden

Styrelsens verksamhetsberättelse för föregående verksamhetsår

Kassörens ekonomiska redogörelse för föregående verksamhetsår

Fråga om godkännande av föregående verksamhetsår

Val av nya styrelseledamöter

Val av valberedning

Avtackning av avgående styrelseledamöter

Verksamhetsplan för kommande verksamhetsår

Fråga om godkännande för verksamhetsplan kommande år

Information från utbildningsnämnden

Information från de internationellt ansvariga

Övriga ärenden

OGUs ST-dagar 2025 presenteras

Tid och plats för nästa årsmöte

Mötet avslutas

Vid årsmötet är tid avsatt för diskussion. Alla medlemmar är välkomna att delta.

Om ni vill att styrelsen ska förbereda ett övrigt ärende, vänligen kontakta

ordföranden Kristin André, kristin.c.andre@gmail.com, senast en månad innan

årsmötet. Vi ses!

Förslag till ändring av stadgar för Obstetrik och Gynekologer under Utbildning

Med anledning av att styrelsemedlemmar av olika anledningar kan behöva avsluta sitt styrelseengagemang under pågående verksamhetsår föreslås tillägg till stadgar för hur vidare nomineringsprocess kan se ut. Då NFOG-kongressen ersätter SFOG-veckan tillägges även OGU:s deltagande i denna. Nedan följer ett förslag på reviderade stadgar, att behandlas på OGU:s årsmöte i Visby 26/4, med nuvarande formulering genomstruken och förslag på ny formulering understruken:

Stadgar för Obstetrik och Gynekologer under Utbildning

Intressegruppens art § 1

Obstetrik och Gynekologer under Utbildning (OGU) är en intressegrupp inom Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi (SFOG), vilken är en medlemsförening i Svenska Läkaresällskapet (SLS) och är en specialitetsförening inom Sveriges Läkarförbund. Intressegruppen startades 1994. Intressegruppens engelskspråkiga benämning skall vara Trainees in Obstetrics and Gynecology.

OGU:s syfte § 2

OGU:s uppgift är att värna och arbeta för god och jämlik utbildning och goda arbetsförhållanden för ST-läkare inom obstetrik och gynekologi. OGU skall även avge utlåtanden och/eller handlägga ärenden som av SFOG hänskjutits till intressegruppen och verka för ett välfungerande ST-nätverk.

Medlemskap § 3

Medlemskap i OGU förutsätter medlemskap i SFOG. Om den nya medlemmen är en blivande specialist alternativt nybliven specialist (sedan max två år) inom obstetrik och gynekologi, blir personen automatiskt medlem i OGU. Till medlem i OGU kan också väljas läkare som arbetar inom verksamhetsområdet obstetrik och gynekologi eller med särskilt intresse för detta. Medlem av föreningen är enligt § 3 SLS stadgar föreningsanknuten medlem i SLS och bör tillhöra Sveriges Läkarförbund. Styrelseledamot i föreningen ska vara medlem i Sveriges Läkarförbund.

Intressegruppens årsmöte § 4

Kallelse och föredragningslista till årsmötet skall publiceras åtkomligt för föreningen senast en månad före årsmötet. Vid Intressegruppens årsmöte skall följande ämnen behandlas:

1. Val av ordförande och två justeringspersoner för mötet
2. Styrelsens verksamhetsberättelse
3. Kassörens ekonomiska redogörelse

4. Fråga om medlemmar godkänner OGU:s verksamhet och plan för kommande år
5. Val av styrelse samt valberedning
6. Övriga ärenden
7. Protokoll från årsmötet föres av styrelsens sekreterare.

Styrelse § 5

Intressegruppens angelägenheter handhas av en vid årsmötet vald styrelse som skall bestå av ordförande, vice ordförande, sekreterare, två ansvariga för utbildningsfrågor, ansvariga för internationella frågor Norden respektive Europa, kassör, ansvarig för kommunikationsfrågor, samt en övrig ledamot. Första mandatperioden är två år och omval sker med mandatperiod på ett år i taget, förutom ordförande som väljs på två år. Det åligger ordföranden att efter val av nya styrelsemedlemmar insända uppgift om de valdas namn och adress till SFOG. Alla styrelsemedlemmar skall också redovisa jäv enligt SFOG:s jävsblankett. Vid tillfälle av plötsligt avslutande av styrelseengagemang under pågående verksamhetsår kan ny tillförordnad ledamot utses av styrelsen. Denne kan vid nästkommande årsmöte bli invald i styrelsen enligt gängse rutin.

Sammanställande och beslut § 6

Ordförande åligger att minst två veckor i förväg sammankalla till styrelsemöte. Styrelsen är beslutsmyndig om minst halva antalet ledamöter är närvarande. Ordföranden leder styrelsens sammanträden och upprättar föredragningslista till sammanträden och årsmöte. Beslut fattas via majoritetsbeslut. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. Vid styrelse- sammanträde skall protokoll föras. Ordföranden, eller av styrelsen delegerad person, undertecknar handlingar upprättade i styrelsens namn.

Representant i SFOG § 7

Styrelsen ger ett förslag på OGU-representant till SFOG:s valberedning genom att skicka in till SFOG:s valberedning, skriver åtgärdslista.

Sekreteraren § 8

Sekreteraren för protokoll vid styrelsens sammanträden samt skriver åtgärdslista.

Utbildningsansvarig § 9

Den utbildningsansvarige skall bevaka utbildningsfrågor inom intressegruppen samt delta i SFOGs utbildningsnämnds arbete inklusive framtagandet av ST-examen.

Kassör § 10

OGUs ekonomi är integrerad med SFOGs ekonomi. SFOG beviljar ekonomiska medel på förslag från OGUs styrelse och står som ekonomisk garant. Utbetalningar sköts enligt SFOGs rutiner och attesteras vid behov av OGUs kassör. Om underskott uppstår meddelas SFOGs styrelse. OGUs styrelse är gemensamt ekonomiskt ansvariga. Räkenskapsåret följer SFOGs och sträcker sig från 1a januari till 31a december. Kassören lämnar en ekonomisk redogörelse till årsmötet och SFOG.

OGUs valberedning § 11

Valberedningen skall bestå av minst två personer. Dessa väljs vid årsmötet för ett år och arbetar enligt framtagen arbetsbeskrivning. Valberedningen bereder förslag till styrelseposter inför årsmötet nästföljande år.

OGUs ST-dagar § 12

Varje år anordnas två utbildningsdagar i OGUs regi. Temat för dessa dagar och var de anordnas varierar från år till år. Styrelsen är delaktig, men huvudansvaret ligger på en lokal organisationskommitté.

SFOG-veckan § 13

OGU skall ha med en representant i SFOG-veckans vetenskapliga kommitté. OGU ansvarar för delar av det vetenskapliga programmet och det sociala programmet.

European Network of Trainees of Obstetrics and Gynaecology (ENTOG) § 14

Styrelsen utser en representant som närvara vid ENTOGs årsmöten. OGU förmedlar årligen stipendier till ENTOGs utbildningsprogram.

Nordic Federation of Young Obstetricians and Gynaecologists (NFYOG) § 15

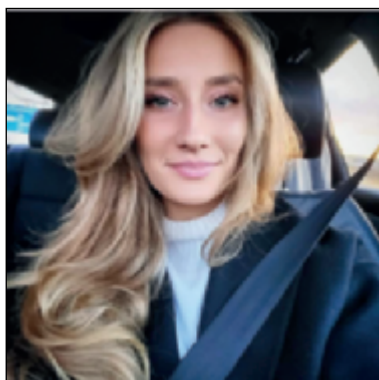
Intressegruppen ingår tillsammans med Danmarks, Islands, Norges och Finlands motsvarigheter som medlemmar i NFYOG. OGUs ansvariga för internationella frågor, samt ytterligare en person, vilken antingen kan vara en styrelsemedlem eller annan representant utvald av styrelsen, ingår som styrelseledamot i NFYOG. Under NFOG-kongressen har OGU genom NFYOG möjlighet att bidra till planering av det vetenskapliga och sociala programmet.

Stadgebestämmelser § 16

Ändringar av dessa stadgar beslutas endast vid årsmöte, där ärendet tagits upp på föredragandelistan och förslaget varit utsänt med denna. För beslut krävs instämmande av minst två tredjedelar av antalet närvarande medlemmar. Ändringar av stadgarna skall träda i kraft efter beslut på årsmötet.

Valberedningens förslag till styrelse OGU 2024

NOOMI GRÖNBERG Vice ordförande

Hejsan OGU!

Mitt namn är Noomi Grönberg. Jag gör just nu mitt andra år som ST i gynekologi och obstetrik. För mig har det alltid varit självklart att det här är den bästa specialiteten.

Att få jobba med kvinnohälsa tycker jag är otroligt givande, utvecklande och viktigt. Det känns väldigt meningsfullt men ibland också utmanande att få hjälpa våra patienter i både de lyckigaste och svåraste stunder.

Under min uppväxt och läkarkarriär har jag bott och arbetat längs med Norrlandskusten. Jag är uppväxt i Umeå där jag även läste läkarprogrammet. Jag har arbetat som underläkare i Luleå och gjort AT i Piteå. Idag bor jag i Örnsköldsvik där jag gör specialtjänstgöring och trivs mycket bra. Jag har därav erfarenhet av arbete i sjukvård

både på större och mindre norrländska orter. På fritiden hittar ni mig i skidbacken med min fästman eller hemma i köket där jag gärna provar laga nya spännande maträtter.

Jag vill engagera mig i OGU dels för att vidga mina vyer och lära mig mer inom Gyn och Obstetrik. Det känns väldigt spännande och roligt att få bidra till att stärka kollegiet och få mer kännedom om hur ST-läkare inom ObGyn har det runt om i Sverige. Jag ser fram emot att bidra med ny positiv energi till styrelsen och arbeta för att vi och våra patienter ska få det bättre. Ser fram emot att träffas!

Allt gott!

Med vänliga hälsningar Noomi Grönberg

ALISA CARLANDER

Jag heter Alisa Carlander och gör mitt sista år som ST-läkare i Västerås. Jag är från Stockholm, läst läkarutbildning i Göteborg, gjorde AT i Västerås och hann göra mitt första ST-år på Danderyds sjukhus i Stockholm innan jag flyttade tillbaka till Västerås. Här trivs jag med min man, två bonusbarn, en trotsig 2,5-åring och en till unge på väg. När jag inte är på jobbet eller med familj och vänner tycker jag om att träna eller drömma mig bort till något spännande resmål.

Jag ser otroligt mycket fram emot att engagera mig i OGU, något jag var intresserad av redan som ny ST men det tog sin lilla tid att komma till skott och kandidera. Vi har ju världens bästa specialitet och det ska bli spännande att få vara med och påverka vår utbildning till att bli ännu bättre. Jag ser också fram emot att få träffa alla er från olika delar av landet där vi kan lära av varandra, plus att jag tycker det är roligt att anordna olika sociala tillställningar. Hoppas vi ses!

PATRICIA PLEGAS Internationell representant

Hej på er!

Jag heter Patricia Plegas och är den nya internationella representanten för OGU, och jag är så otroligt pepp på detta uppdrag!

Jag kommer från Grebbestad på västkusten och bor nu med min sambo i Göteborg. Innan jag började plugga så bodde jag utomlands i några olika omgångar bla i Frankrike, Schweiz och Karibien. Jag älskar att vara vid havet, segla, surfa men även att vara i bergen och åka skidor.

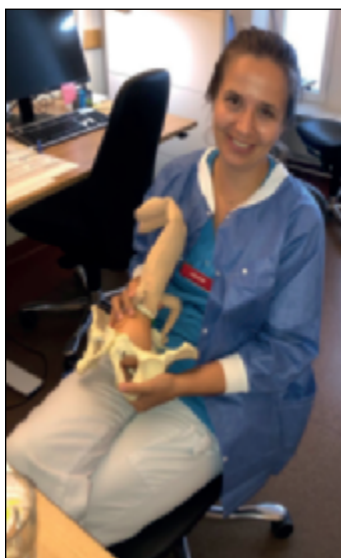
Jobbmässigt så hittade jag hem när jag började min ST på kvinnokliniken i Skövde, jag fortsatte min ST i Göteborg och har nu gjort två år. Sedan jag var liten har jag haft en dröm om att jobba globalt. Jag är alltid på jakt efter utbyten och olika möjligheter till att lära sig mer om hur gynekologer och obstetrikere jobbar på andra ställen i världen. I våras var jag på utbyte i Polen med ENTOG och det var så roligt! Det gav en ny dimen-

sion till jobbet att få möta gynekologer och obstetrikere från andra länder. Att få tänka på och diskutera kvinnohälsa ur ett annat perspektiv än man gör hemma i vardagen.

Jag blev då väldigt sugen på att engagera mig mer, ser nu fram emot att peppa och stötta andra för möjligheten till utbyten över landsgränserna. Jag hoppas att ni som kommer från väg kommer känna att det berikar både erat yrkesliv och det privata. Jag tror att alla, både ST-läkare och specialister kan få ny lust och idéer kring vårt jobb om man ibland får en liten global inblick eller input från nya håll. Detta då vår specialitet berör så otroligt mycket viktiga och spännande ämnen som är aktuella världen över.

Ser fram emot att höras med er, och framförallt att ses framöver!

VERA BERGSTRAND Kandiderar till Webansvarig

Hej!

Vera Bergstrand heter jag och jobbar som ST-läkare på kvinnokliniken på Gävle sjukhus. Jag läste till läkare i Riga men kommer ursprungligen från Tyskland. Efter mina studier jobbade samt forskade jag i Berlin inom psykosomatisk medicin. Min forskning handlade om skaffande av mätinstrument för subjektiva besvär hos patienter med sömnsrubbningar och var del av ett stort internationellt projekt PROMIS (patient reported outcome measurement instrument system). Sedan 2020 har jag världens

mest spännande och givande jobb och jag känner en stor glädje att jobba med kvinnors hälsa tillsammans med mina fantastiska kollegor. I Gävle njuter jag av naturen och cykelavstånd till alla viktiga ställen. Just nu är jag föräldraledig till vårt tredje barn och den fritid jag har ägnar jag med vänner, att träna eller läser en riktig bra bok. Jag ser fram emot att vara aktiv i OGU styrelsen och lära känna och utbyta erfarenheter med ST-läkare från hela landet. Vi ses på OGU dagarna

GLÖM inte att söka pengar i NFOG- fonden!

Målet med NFOG-fonden är att stödja professionell utveckling, forskning samt kliniska och vetenskapliga samarbeten inom obstetrik och gynekologi mellan de nordiska länderna. Vem kan söka? Du som är medlem i SFOG (och OGU) och antingen är specialist eller ST-läkare med två års erfarenhet vid tidpunkt för ansökan. Vad kan man söka pengar till? Bland annat för kliniska utbyten utanför det egna landet, kliniska eller forskningsrelaterade samarbeten med medlemmar i de andra NFOG-föreningarna, volontär- och projektarbeten i utvecklingsländer eller för deltagande på kurser i andra länder. Till exempel brukar ST-läkare som deltar i ENTOG-utbyten beviljas bidrag från NFOG-fonden!

När ska man söka?

Sista ansökningsdatum i vår är 1 mars! Läs mer på www.nfog.org/fund/

NFYOG Webinar – Transmannen Levi 21/3

NFYOG anordnar ett webinarium 21/3 med "Transmannen Levi" (<https://www.transmannenlevi.com>). Levi höll ett mycket uppskattat föredrag på NFOG-kongressen i Trondheim om sin personliga erfarenhet av att transitionera och vilka utmaningar han stött på i vården. Nu får du och resten av nordens ST-läkare en ny chans att höra hans berättelse och även ställa frågor till honom. Vi hoppas att detta kan leda till ökad förståelse, ett mer inkluderande bemötande av transpersoner och i förlängningen, att vi som kollektiv, kan erbjuda en bättre vård till fler. Mer information och anmälan finns på <https://nfog.org/nfyog/>

OGU journal club

I början av 2022 startade OGU en digital journal club. 2 ggr/termin kommer vi att granska en artikel tillsammans med en av alla forskare i Ob/Gyn-Sverige (olika varje gång). Mötet hålls på zoom. Efter en kortfattad presentation av en utvald artikel kommer vi tillsammans med alla deltagare därefter att diskutera artikeln utifrån en granskningsmall. Länken och mallen finns att hitta på SFOG's hemsida, under OGU och vidare under Forskning och vetenskapligt arbete under ST.

Artikeln för respektive tillfälle läggs upp strax innan det är dags. Vi förväntar oss att du har läst artikeln innan mötet för att diskussionerna ska bli så givande som möjligt. Skriv gärna upp frågor och funderingar och ta upp när vi ses. Inga frågor är för dumma!

Följ oss på instagram för att se jOGUrnal clubs för 2024:

OGU-priset 2024

Varje år delar OGU ut pris till Sveriges bästa ST-handledare i syfte att uppmuntra goda mentorer på landets kvinnokliniker.

Vem är 2024 års bästa handledare?

Var med och påverka beslutet genom att skicka din eller din ST-grupps nominering via denna enkät! Scanna QR-koden och nominera en kollega! Kan inte bli enklare!

Senast 1 maj vill vi ha din/er nominering

Ge Kniven Vidare 3.0

De senaste åren har inneburit särskilda utmaningar för kirurgiskt träning. Utöver en pandemi som har gett neddragningar av elektiva ingrepp, skiftade arbetsuppgifter ifrån kirurgiska verksamheter, och mindre kirurgiskt erfarna kollegor bortprioriterade, har kirurgisk träning även negativt påverkats av privatisering och utlokalisering av operationer^{1,3}. Man har sett via GynOp registret att det finns stor variation av tillgång till operationer för ST-läkare beroende på klinik¹. Allt detta innebär att alla ingrepp man utför som ST-läkare måste maximeras vad gäller inlärandet och den kirurgiska utvecklingen. En väg till det är konsekvent och effektiv handledning.

Ge Kniven Vidare (GKV) är ett kommunikationsredskap för att optimera handledning av operativa ingrepp. Denna lanserades först av FYGO, den danska motsvarigheten till OGU. Sedan dess har OGU, tillsammans med KIRUB (kirurger under utbildning) presenterat GKV två gånger (2016 och 2018), tillsammans med enkätundersökningar av ST-läkare och deras handledare. Genom dessa undersökningar har vi sett att handledarna och ST-läkarna har närmat sig varandra när det gäller förväntningar, tydlighet och feedback till följd av den strukturerad handledning som GKV uppmuntrar till.

I en ny kampanj har enkäten skickats ut till deltagande kliniker två gånger. Våren 2022 svarade 10 handledare och 11 ST-läkare. Vintern 2023 svarade 23 handledare och 11 ST-läkare. 10 Kliniker deltog, både från mindre sjukhus och universitetskliniker. 14 frågor ställdes till ST-läkarna och handledarna, formulerat utifrån vilket perspektiv de har nu (till exempel "Tycker du att du är inläst i patientfallet som ska opereras?" respektive "Är ST-läkaren inläst i patientfallet som ska opereras?"). Frågorna var strukturerad utifrån GKV-checklistan, för att utforska om och hur operativ handled-

ningen gått till för individerna.

Då det var förhållandevis få som svarat och stor variation i vilka orter som var representerade mellan 2022 och 2023, är det svårt att dra några fasta slutsatser från datan. På vissa kliniker fanns det dock tydlig diskrepans mellan uppfattningen av ST-läkarna och handledarna. Det fanns olika inställning till var ST-läkarna befann sig kunskapsmässigt, om handledarna "tänkte högt" under operationen, om handledarna släppte operativa till ST-läkaren, om handledarna var undervisningsorienterade under operationer, och om ST-läkarna och handledarna använde ett gemensamt språk (fig 1-5). Dessa områden är i princip fokuset för Ge Kniven Vidare-konceptet. Genom en kort avstämning innan operationen kan man stämma av kring var ST-läkaren är i sin utveckling, vad som ska jobbas på och

utföras under ingreppet, och komma överens om hur man ska kommunicera under ingreppet. Det är också möjligt att det finns behov av ännu mer formella bedömningar. Sadati et al (2021) visade i en intervjustudie att utbildningsläkare inom kirurgi tyckte att brist på strukturerade utvärderingar negativt påverkade inläring och upplevelse⁶. I GKV-enkäterna hade enbart 20-30% av ST-läkarna och handledarna använt bedömningsinstrument under operativa ingrepp, eller gjort upp inlärningsmål innan operation (fig 6).

Svarsfrekvensen på denna enkät var låg, så resultatet kan inte betraktas som representativt för ST-läkare och handledare i Sverige. Det finns dock en antydning i svaren att handledningen av kirurgisk träning går att förbättra. Man har sett på olika håll att det finns problem och oro

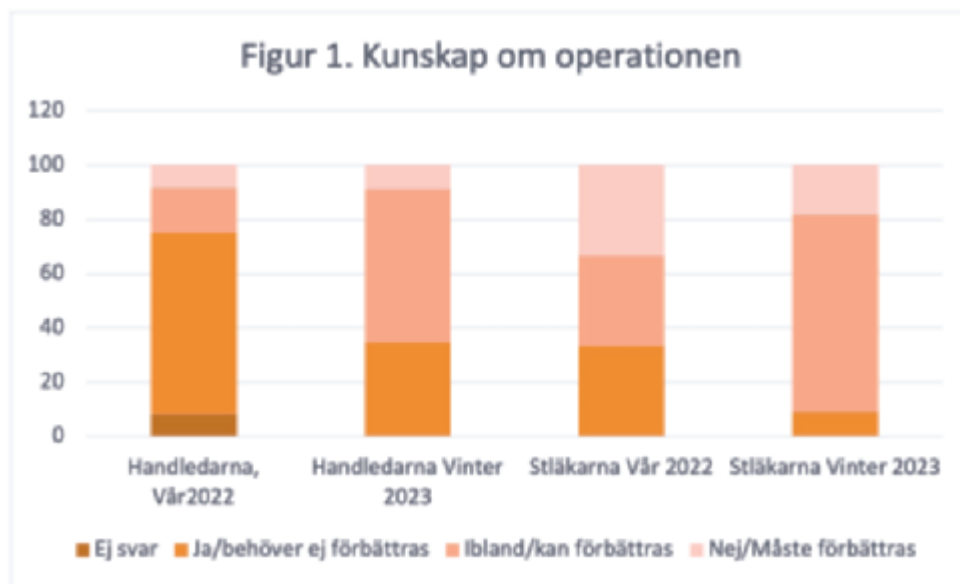

kring att utveckla och behålla kirurgisk kompetens. OGU-enkäten från 2022 visade att enbart 28,5% av de svarande var nöjda med sina kirurgiska färdigheter i relation till sin förväntade kompetensnivå. Det är ett multifaktoriellt problem, där en enkel lösning inte finns. Förslag på förbättringar inkluderar: mer strukturerad bedömning peroperativt, öka ST-läkarens närvaro på operationer, öka utbildningsansvar av privata aktörer, och även utöka internationell samarbete¹⁻⁶.

Inom OGU hoppas vi att denna artikel och enkätundersökning kan uppmuntra till en ökad användning av GKV-checklistorna för att förbättra den kirurgiska utbildningen runt om i landet.

Referenser

- André, K., Vilhelmsson, N. ST-läkare undanhålls tillfällen vid operationsbordet. Läkartidningen, November 28, 2023. <https://lakartidningen.se/opinion/debatt/2023/11/st-lakare-undanhalls-tillfallen-vid-operationsbordet/>
- Hodza-Beganovic, R. Arvidsson, B., Andersson, P. Internationellt utbyte kan lösa bristen på kirurgisk träning. Läkartidningen, January 3, 2024. https://lakartidningen.se/opinion/debatt/2024/01/internationellt-utbyte-kan-losa-bristen-pa-kirurgisk-traning/?utm_source=Paloma&utm_medium=Newsletter&utm_campaign=%c3%96verv%c3%a4g+konservativ+behandling+vid+okomplicerad+gallstenssjukdom
- Jönsson, C. Kräver att regeringen får privata vårdgivare att utbilda ST-läkare. Läkartidningen, December 20, 2023. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2023/12/kraver-att-regeringen-far-privata-vardgivare-att-utbilda-st-lakare/#>
- OGU-enkäten rapport 2022-09-15. Kvinnoläkaren. 2022;(5):18-21
- Roberts NK, Williams RG, Kim MJ, Dunnington GL. The briefing, intraoperative teaching, debriefing model for teaching in the operating room. J Am Coll Surg. 2009;208(2):299-303

Figur 2. Tänker handledare högt?

Figur 3. Släpper handledare moment?

Figur 4. Upplevs handledare som undervisningsorienterad?

**Figur 5. Har handledare/ST-läkaren ett
gemensamt språk?**

**Figur 6. Gjort upp inlärningsmål innan
operation?**

Information ifrån COPE Staff-studien

Under pandemin startade vi upp COPE Staff-studien som genom en longitudinell öppen kohortstudie undersöker arbetsmiljö och organisatoriska förhållanden för oss som arbetar med kvinno- och nyföddhetsvård. Studien drivs av en tvärvetenskaplig styrgrupp och består av forskare inom arbetsmiljö-, obstetrik, neonatalologi, reproduktiv och reproduktiv hälsa, infektionssjukdomar, statsvetenskap och statistik. Obstetrikern i styrgruppen är: Verena Sengpiel, docent, Göteborg; Ylva Carlsson, docent, Göteborg; Sofie Graner, PhD, Stockholm; Maria Jonsson, professor, Uppsala. COPE Staff-studien stöds av svenskt nätverk för nationella kliniska studier inom obstetrik och gynekologi och har anslag ifrån FORTE och FORMAS. Du kan läsa mer om styrgruppen här: www.snaks.se/cope-staff

Den 1 februari 2024 startar vi årets datainsamling, den fjärde i ordningen, och data kommer att samlas in till och med den 31 mars. Skanna QR-koden och registrera dig i studien.

Vi lottar ut biobiljetter bland er som deltar! Sprid gärna information om studien i ditt nätverk. Alla som arbetar inom våra verksamheter oavsett professionstillhörighet kan vara med, inklusive chefer och administrativ personal. Vill du hjälpa oss att sätta upp affischer på din arbetsplats maila karolina.linden@gu.se Vi hoppas på ditt deltagande!

Karolina Linden, barnmorska och docent vid Göteborgs universitet, för COPE Staff-studiens styrgrupp

”Små steg mot ett mer hållbart läkarliv”

’I OSS ÄR EN MÅNGFALD LEVANDE’

Karin Boye

För de flesta av oss tämjs mångfalden till en godkänd professionell identitet under utbildningen och läkaryrkets vardag. Ibland har livsgnistan stärkts och ibland kuvats. Ibland har vi kommit närmare en sanning och ibland har vi kommit längre ifrån en annan. Vi har blivit skolade i ett rationellt tankemönster, en analytisk avskalning som vilar på ”vetenskap och beprövad erfarenhet”. Vissa sinnesintryck och berättelser bejakas och andra inte. Mångfalden finns kvar inom oss, men vissa dagar har vi svårt att omfamna den i vår arbetsvardag.

Under tiden har enorma medicinska framsteg uppnåtts och ingen av oss kan undvika att se den mer komplexa biologiska världen med förundran, nyfikenhet och överraskning. Saker vi tidigare trodde inte var möjliga har nu blivit vardag. Gamla sanningar har vänts upp och ner, eller fått nya förklaringsmodeller som förklarar tidigare till synes motstridiga observationer. Paradoxa försvinner och nya uppstår. Förändrar vi då vårt inre regelsystem, tros-, och tankemönster eller blir vi kvar med gamla automatiska vanor, identiteter och reaktivitet?

Personligen upplever jag (Anamaria) att jag håller fast i vissa uttjänta idéer (’my darlings’), och ändrar andra. Processen påverkas mindre av logiskt medvetet eget arbete än jag skulle vilja erkänna, och mer av min stress, för liten tid till reflektion, rädsla och kognitiv bias. Men jag kämpar på att inte vila på gamla myter, paradigm och stel identitet. Viktigaste för mig i detta arbetet är att inspireras och motiveras av allt som finns att förundras av; särskilt av mina kollegor som också kämpar

på. Tillsammans kan vi bejaka och fira vår mångfald och se verkligheten bättre.

För att öka möjligheten att hänga med i vårt eget växande och inte bara fastna i en alltför stel kognitiv bias, patologiskt synsätt eller akademiskt reduktionistiskt analytisktänkande, kan vi använda oss av 5 minuter dagligen med en ’gratitude journal’. Enkelt förklarat kan vi genom att skriva upp tre saker som vi är tacksamma för varje dag öka vår hälsa, välmående och ”resiliens”. Även American Medical Association har kommit med övningar för sina medlemmar för att på detta enkla, och vetenskapligt bevisade sätt, öka deras välmående. Det måste inte bara vara uttryck för tacksamhet men även glädje, förundran, positiva överraskningar och uppskattning av naturen. Att försöka lägga till några mer detaljerade beskrivningar kan ytterligare förstärka den omedelbara effekten. Hur kändes upplevelsen i din kropp? Vilka specifika detaljer triggade glädjen? Men det räcker också att bara göra en lista när man har bråttom.

Jag (Fredrik) berättade så sent som för två dagar sedan för min pappa (sedan länge pensionerad Obstetriker, född-35) om betydelsen av att aktivt börja notera små saker som man just idag uppskattat. Han lyssnade intensivt och så hjälptes vi åt att tänka igenom dagen tillsammans. Fanns det några ljuspunkter? Kanske att den där jobbiga snön som föll inte var så tung så den faktiskt gick att borsta bort från trappan. Kanske att solen kom fram en kort stund efter snöfallet. Kanske att den inlagda gurkan till det torra köttet varit riktigt god. Kanske att nya hörapparat nu äntligen fungerade bra ihop med

telefonen. Han var påfallande mottaglig för tanken och blev extra intresserad när han hörde att det fanns vetenskapligt stöd. Och det var faktiskt ganska omtumlande hur det uppstod ett ”ljusare perspektiv” hos honom, och hos mig själv, efter vår korta övning.

’Gratitude journal’ fungerar även som ett sorts personligt/professionellt emotionellt försäkringssystem. Den dag en patient uttrycker missnöje, du hamnar i konflikt med kollegan eller chefen, anklagas för att ge bristfällig vård eller bara själv misstänker att du inte räcker till, kan du ta fram ”din journal”, läsa igenom och få hjälp att minnas och uppleva vad som sker. Tunnelseendet som skapas av denna sorts stress vidgas omedelbart. Vi är mer än vårt senaste misslyckande även om vår naturliga negativ bias och triggade minne försöker övertala oss om annat. Och världen är mycket mer än vi anar. ’I OSS ÄR EN MÅNGFALD LEVANDE’

Anamaria Whitmer Jacobsson och
Fredrik Bååthe

PS Det finns nu ett helt forskningsfält kring gratitude. ’Tacksamhetsdagbok’ är ett alltmer vedertaget begrepp på svenska. Definition av ’gratitude’ på engelska: ’an attitude of appreciation and thankfulness for others, of ourselves and for life’. Ordet översätts till tacksamhet men kan möjligen förlora något i översättningen, hör gärna av er om ni kan förfina detta ordval för oss.

För fortsatt läsning, andra övningar och utvidgat referenslistor:

American Medical Association, Steps Forward. <https://www.ama-assn.org/practice-management/physician-health/4-habits-gratitude-physicians-can-follow-enhance-well-being>

The Neuroscience of Gratitude and Effects on the Brain <https://positivepsychology.com/neuroscience-of-gratitude/>

Awe: The New Science of Everyday Wonder and How It Can Transform Your Life, bok av
Dacher Keltner, 2023

Förundranseffekten : om allt ifrån solnedgångars läkande kraft till känslan av att tiden räcker till - forskning, fakta och stora upplevelser; bok av Katrin Sandberg, Sara Hammarkrantz, 2021

How to Help Clients Reap the Benefits of Gratitude Year-Round, National Institute for Clinical Application of Behavioral Medicine
<https://www.nicabm.com/gratitude/>

Gratitude Practice for Nurses Toolkit, The American Nurses Foundation and the University of California, Berkeley, https://ggsc.berkeley.edu/images/uploads/Gratitude_Nurses_Toolkit.pdf

ÅRSavgifter

Medlemsavgift SFOG	1200:-
Inkluderar medlemskap i NFOG samt prenumeration på Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica samt ARG-rapportabonnemang (400:- per år och avser genomsnittligt tre rapporter)	
Medlemsavgift SFOG (ålderspensionär, fr o m det år man fyller 66 år)	600:-

Arbets- och Referensgrupperna inom SFOG

Benign (gyn)Kirurgi, BENK-ARG

Ordförande: Sophia Ehrström
sophia.ehrstrom@ki.se

Sekreterare: Riina Aarnio
riina.arnio@regionstockholm.se

Cervixcancerprevention, C-ARG

Ordförande: Kristina Elfgrén
PO Gynekologi och Reproduktion,
Karolinska Universitetssjukhuset
Stockholm

Tel: 08-585 875 28
kristina.elfgren@sll.se

Sekreterare: Cecilia Kärrberg
Kvinnosjukvård, Sahlgrenska
Universitetssjukhuset, Göteborg
cecilia.karrberg@vgregion.se

Webmaster och skattmästare:

Hanna Milerad
Regionalt Cancercentrum Stockholm-
Gotland
hanna.milerad@regionstockholm.se

Diabetes-ARG

Ordförande: Helena Backman
Universitetssjukhuset Örebro
helena.backman@regionorebrolan.se

Sekreterare:
Linda Englund Ögge
Universitetssjukhuset/Östra, Göteborg
linda.englund-ogge@vgregion.se

Endokrin-ARG

Ordförande: M-Natalia Cruz
Cario Gynekologi Solna
cruz.marianatalia@gmail.com

Sekreterare:
Anna-Clara Spetz Holm
Linköpings Universitetssjukhuset
anna-clara.spetz.holm@liu.se

Endometrios-ARG

Ordförande:
Måns Palmstierna Burenius
endometrios.arg@gmail.com
Sekreterare: Hanna Bengtsdotter
endometrios.arg@gmail.com

Etik-ARG

Kontaktpersoner:
Kristina Pettersson
kristina.a.pettersson@
regionstockholm.se.

Evidens-ARG

Ordförande: Annika Strandell
SU/Sahlgrenska, Göteborg
Tel: 0700-90 44-54
annika.strandell@vgregion.se
Sekreterare: Sissel Saltvedt
Karolinska Universitetssjukhuset, Solna
Tel: 08-517 700 00
sissel.saltvedt@sll.se

Familjeplanering, FARG

Ordförande: Helena Kopp-Kallner
Danderyds sjukhus, Stockholm
Tel: 070-440 20 70
helena.kopp-kallner@ki.se
Sekreterare: Ingrid Sääv
Stockholm
Tel: 0733-54 14 10
ingrid.saav@gmail.com

Fert-ARG

Ordförande:
Kenny Rodriguez Wallberg
KK Karolinska sjukhuset, Huddinge
kenny.rodriguez-wallberg@sll.se
Sekreterare: Stavros Iliadis
Uppsala
stavros.iliadis@kbh.uu.se

Global-ARG

Ordförande: Birgitta Essén
Akademiska Sjukhuset, Uppsala
birgitta.essen@kbh.uu
Sekreterare: Mikael Algovik
global-ARG@telia.com

Hem-ARG

Ordförande: Malin Öndemark
Södertälje sjukhus AB
malin.ondemark@regionstockholm.se
Sekreterare:
Trine Karlsson
Karolinska universitetssjukhuset Solna
trine.karlsson@regionstockholm.se

Mödramortalitet, MM-ARG

Ordförande: Lisa Parén
Sahlgrenska Universitetssjukhuset,
Göteborg
Tel: 031-343 84 02
lisa.paren@vgregion.se
Sekreterare: Eva Östlund
Mödrhälsöversynsenheten,
Region Stockholm
eva.e.ostlund@regionstockholm.se

Perinatal-ARG

Ordförande: Hanna Åmark
hanna.amark@regionstockholm.se
Sekreterare: Katarina Remaeus
katarina.remaeus@bbstockholm.se

Preeklampsi-ARG

Ordförande: Lina Bergman
lina.bergman@obgyn.gu.se
Sekreterare: Joline Asp
joline.asp@regionsormland.se

POS-ARG

Ordförande: Lovis Balushev
KK, Västmanlands sjukhus, Västerås
Tel: 021-730 00
lovis.balushev@regionvastmanland.se
Sekreterare: Radha Korsoski
radha.korsoski@sfog.se

Robson-ARG

Ordförande: Lars Ladfors
Göteborg
lars.ladfors@sfog.se
Sekreterare: Linda Hjertberg
linda.hjertberg@regionostergotland.se

Ton-ARG

Ordförande: Ann-Christine Nilsson,
ann-christine.nilsson2@
regionorebrolan.se
Sekreterare: Joanna Romell, joanna.
romell@regionstockholm.se

Tumör-ARG

Ordförande: Karin Stålberg
KK, Akademiska Sjukhuset, Uppsala
karin.glimskar.stalberg@akademiska.se
Sekreterare: Masdelene Wedin
Linköping
madelene.wedin@regionostergotland.se

Ultra-ARG

Ordförande obstetrik: Jana Brodzki
jana.brodzki@med.lu.se
Ordförande gynekologi: Ligita Jokubkiene
ligita.jokubkiene@med.lu.se
Sekreterare obstetrik: Kristina Kernell
kristina.kernell@regionostergotland.se
Sekreterare gynekologi: Paula Skyttberg
paula.skyttberg@ultragyn.se

UR-ARG

Ordförande:
Maria Sarberg
Maria.Sarberg@regionostergotland.se
Sekreterare:
Caroline Kjellman Erlandsson
caroline.kjellman-erlandsson@regionstockholm.se
Webbansvarig:
Mats Stenberg
mats.stenberg@regionvastmanland.se

Vulv-ARG

Ordförande: Ulrika Heddini
ulrikaheddini@regionstockholm.se
Sekreterare: Hanna Abäck Lundberg
Bitr ÖL VO Kvinnosjukvård
SUS Malmö
Tel: 040-332897

Arbets- och Referens-Grupp- Utvecklings-Samordnare ARGUS

Kerstin Nilsson
SFOG-Kansliet
Klara Östra Kyrkogata 10 • Box 738,
101 35 Stockholm • Tel: 08-440 01 75
E-post: kerstin.nilssonha@oru.se

SFOG-Kansliet

Diana Mickels • Jessica Hortelius
Klara Östra Kyrkogata 10 • Box 738,
101 35 Stockholm • Tel: 08-440 01 75
kansliet@sfog.se • www.sfog.se

Intressegrupper inom SFOG

Mödrahälsovårdsöverläkargruppen

Ordförande
Ann-Christine Nilsson
Örebro
ann-christine.nilsson@regionorebrolan.se

Sekreterare
Åsa Jansson
Mödrahälsovårdsenheten, Region Stockholm
asa.j.jansson@regionstockholm.se

Obstetrik och gynekologer under utbildning (OGU)

Ordförande
Kristin André
Helsingborg
kristin.c.andre@gmail.com

Sekreterare
Eva Carlsson Humla
KK, Sahlgrenska Universitetssjukhuset
eva.carlsson.humla@vgregion.se

Privatgynekologerna

Ordförande
Teresia Ondrasek
Ondrasek Läkarmottagning
Sundsvall
Teresia.ondrasek.jonsson@ptj.se

Sekreterare
Karin Boyer
Kvinnohälsan Stadsfjärden
Nyköping
Karinlovisa.boyer@gmail.com

Kassör
Katarina Johansson
Linköping Heath Care
Katjoh67@gmail.com

Webmaster
Catharian Hofte
Hoftekliniken
Helsingborg
Catharina.hofte@ptj.se

SFOG

MEDLEMSANSÖKAN

www.sfog.se

Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi är en förening för alla läkare som är verksamma inom specialiteten, specialister såväl som icke-specialister. SFOG är en specialitetsförening inom Sveriges Läkarförbund och den äldsta sektionen inom Svenska Läkaresällskapet.

Alla medlemmar i SFOG är anslutna till Nordisk Förening för Obstetrik och Gynekologi (NFOG) och Fédération Internationale de Gynécologie et d'Obstétrique (FIGO), Union Européenne des Médecins Spécialistes (UEMS) samt European Board and College of Obstetricians and Gynecologists (EBCOG). Som SFOG medlem bör man vara medlem i Sveriges Läkarförbund och Svenska Läkaresällskapet.

I Kvinnoläkaren, som publiceras fem nummer per år, dryftas angelägenheter som berör specialiteten. Där annonseras också fortbildningskurser, möten och symposier. Man har också tillgång till ACTA Obstetrica et Gynecologica Scandinavica, som utkommer med 9-12 nummer per år.

Föreningen har ett antal arbets- och referensgrupper (AR-Grupper) som är öppna för alla. Dessa grupper bevakar olika delar av specialiteten, ger ut ARG-rapporter och medverkar till vidareutbildning.

Årsavgiften till föreningen är 1 200 kronor och 600 kronor för pensionär. I avgiften ingår abonnemang av ARG-rapporterna, som också är fritt tillgängliga på SFOGs hemsida. I och med Din anmälan registreras Du i SFOGs medlemsregister.

För specialister som är medlemmar i SFOG anordnas fortbildningskurser.

De flesta som söker nytt medlemskap är fortfarande under utbildning. Obstetriker/Gynekologer under Utbildning – (OGU) är en av flera intressegrupper inom SFOG. OGU vänder sig till alla under specialistutbildning men även till vikarierande yngre kolleger med intresse för specialiteten och yngre specialister. Aktiviteterna syftar bl.a. till att bevaka specialistutbildningens utformning och innehåll, att försöka underlätta för internationellt utbyte som del av utbildningen och att arrangera en årlig konferens för utbildning och debatt om utbildningsfrågor inom specialiteten. Sedan drygt ett år tillbaka är också SFOG huvudman för att organisera ST-kurser för blivande specialister.

Bli medlem i SFOG, så kan Du hålla Dig välinformerad om vad som händer inom Din specialitet.

Anmäl dig via SFOGs hemsida, www.sfog.se, Medlemsansökan